

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 236412 18 Rev
Banjaluka, 17.04.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, „U.o.“ d. d. S., zastupanog po punomoćniku, V.D., advokatu iz B., protiv tuženih, S.M. iz RS, B.P., S.B. iz RS, V., obe zastupane po punomoćniku, N.M., advokatu iz B. i V.I. iz B., zastupanog po punomoćniku, I.S., advokatu iz B., radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tuženog, V.I. protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 236412 18 Gž od 11.09.2018. godine, na sjednici održanoj dana 17.04.2019. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 236412 16 P od 02.03.2018. godine, utvrđeno je da je osnovano potraživanje tužioca u iznosu od 113.225,16 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 27.10.2011. godine do isplate.

Istom presudom, utvrđeno je da je osnovan kompenzacioni prigovor tuženog, V.I. o prebijanju njegovog protivpotraživanja u iznosu od 7.064,71 KM.

Tuženi V.I. je obavezan da tužiocu isplati 106.160,45 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 27.10.2011. godine.

Sa viškom tužbenog zahtjeva tužilac je odbijen.

Tuženi V.I. je odbijen sa viškom kompenzacionog prigovora.

Tužilac je obavezan da tuženim, S.M. i S.B. naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.279,70 KM.

Tuženi, V.I. je obavezan da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.827,68 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 236412 18 Gž od 11.09.2018. godine, žalba tuženog, V.I. je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u dosuđujućem dijelu u odnosu na ovog tuženog.

Žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u dijelu kojim je odbijen zahtjev tužioca u odnosu na tužene, S.M. i S.B..

Tuženi, V.I. revizijom pobija drugostepenu presudu u dijelu kojim je odbijena žalba ovog tuženog, a zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijani dio drugostepene ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojim traži da se tuženi obavežu, da mu po osnovu stečenog bez osnova, isplate 121.357,32 KM sa zakonskom zateznom kamatom, na iznos od 113.225,16 KM od 05.06.2011. godine, na iznos od 805,16 KM od 27.04.2011. godine i na iznos od 7.327,00 KM od 17.04.2011. godine.

Ovako postavljen zahtjev tužilac zasniva na tvrdnjama: da je po osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine isplatio tuženim 121.357,32 KM, od čega 113.225,16 KM u korist V.I., 7.327,00 KM i 805,16 KM u korist advokata I.S.; da je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000081 09 Rev od 27.10.2011. godine, preinačena presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 011-0-Gž-09-000 020 od 27.02.2009. godine kojom je potvrđena presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine, tako što je odbijen zahtjev N.B. (prednika tuženih, S.M. i S.B.), поближе opisan tom presudom, a usvojen protivtužbeni zahtjev, „U.o.“ d.d. S., (pravnog sljednika, „R. o.“), tako što je poništen ugovor o osiguranju PMV „Audi“ A8, reg broj ... zaključen između „R. o.“ d.d. S. i N.B., te polisa kasko osiguranja broj ... od 03.05.2004. godine kao isprava o zaključenom ugovoru.

Kako je na ovaj način otpao osnov, po osnovu kojeg je tužilac isplatio tuženim 121.357,32 KM, tužilac je predložio da se, shodno odredbama člana 210. Zakona o obligacionim odnosima, tuženi obavežu da mu vrate navedeni iznos na način поближе opisan u tužbi.

U toku postupka, tuženi, V.I. istakao je kompenzacioni prigovor, na ime štete koju je pretrpio zbog krađe vozila u iznosu od 77.093,95 KM i na ime uplaćene premije u iznosu od 7.064,71 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom od 27.10.2011. godine.

Po provedenom postupku, prvostepeni sud je utvrdio: da je 29.06.2001. godine, zaključen ugovor između „H.“ AG L., kao prodavca i N.B., kao kupca, predmetom kojeg je bilo vozilo „Audi A8, 3,3 TDI“ za cijenu od 20.000,00 CHF; da je rješenjem Carinarnice Novi Grad od 18.07.2001. godine, N.B. oslobođena od plaćanja carine iz razloga datih u obrazloženju; da je N.B. podnijela zahtjev za registraciju 04.02.2002. godine i vozilo osigurala kod „D. o.“; da je 3.5.2004. g. zaključen ugovor o kasko osiguranju predmetnog vozila, između, „R. o.“ S. kao osiguravača, V.I. kao ugovarača osiguranja i N.B. kao osiguranika; da je na priznanici o uplati premije osiguranja broj 064953 od 03.05.2004. godine, konstatovano, da je V.I. uplatio 7.064,71 KM na ime premije; da je 28.07.2004. g. vozilo ukradeno, te da je V.I. prijavio krađu, a da mu je N.B. izdala ovlaštenje da može izvršiti sve pravne radnje i naplatiti štetu za predmetno vozilo; da je na dan krađe, 28.07.2004. g., vrijednost predmetnog vozila procijenjena na iznos od 77.093,95 KM; da prednik tužioca, „R. o.“ S. nije u vansudskom postupku naknadilo štetu zbog krađe predmetnog vozila, zbog čega je N.B. pokrenula parnicu protiv „R.o.“ S., odnosno „U.o.“ d.d. S., kao pravnog sljednika, „R.o.“, te u tom postupku ishodila pravosnažnu presudu Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine, kojom je „U.o.“ S. obavezana da N.B. isplati iznos od 77.093,95 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 12.04.2005. godine, a odbijen je protivtužbeni zahtjev „U.o.“ S., da se poništi ugovor o osiguranju putničkog motornog vozila „Audi A8“ i polisa kasko osiguranja izdata 03.05.2004. godine; da je ta presuda, potvrđena presudom Okružnog suda u Banja Luci broj 011-0-Gž-08-001581 od 14.10.2008. godine; da je N.B. dala ovlaštenje V.I. da u njeno ime preuzme dosuđeni iznos od osiguravajuće kuće „R.o.“ po osnovu polise kasko osiguranja broj NO1304588, radi krađe automobila, reg. broj 416-M-333; da se V.I. 23.03.2009. godine, obratio „U.o.“ S. sa zahtjevom za isplatu naknade štete od 77.093,95 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 12.04.2005. godine; da je po osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine, „U.o.“ S., isplatila, I.S., kao punomoćniku V.I., 16.04.2009. godine 7.327,00 KM, a 27.04.2009. godine 805,16 KM, te 05.06.2009. godine V.I. 113.225,16 KM; da je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000081 09 Rev od 27.10.2011. godine, usvojena revizija i obe nižestepene presude

preinačene, tako što je odbijen tužbeni zahtjev N.B., a usvojen protivtužbeni zahtjev „U.o.“ Sarajevo, te poništen ugovor o osiguranju PMV „Audi A8 3.3 TDI“, zaključen između „R.o.“ d.d. S. i N.B., kao i polisa kasko osiguranja broj ...izdata dana 03.05.2004. godine; da je N.B. umrla, te da je rješenjem o nasljeđivanju Osnovnog suda Novi Sad, SJ Bačka Palanka br. II 118 0 2629/13 od 25.09.2013. godine, raspravljena zaostavština iza iste, tako što su za njene nasljednike proglašene S.M. i S.B., na imovini od 181,14 eura kod „U.C. b.“; da je tužilac podnio predmetnu tužbu sudu 22.03.2016.g.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan u odnosu na V.I. do iznos od 113.225,16 KM, a da je kompenzacioni prigovor tuženog V.I. osnovan do iznosa od 7.064,71 KM, pa je prebijanjem ova dva iznosa obavezao V.I. da tužiocu isplati 106.160,45 KM, odnosno donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da je donošenjem presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000081 09 Rev od 27.10.2011. godine otpao osnov po kojem je V.I. tužilac isplatio 113.225,16 KM, zbog čega se osnovanim, prema ocjeni prvostepenog suda, ukazuje zahtjev tužioca, u smislu odredaba člana 210. Zakona o obligacionim odnosima, da mu V.I. isplati 113.225,16 KM.

Kako nije sporno da je V.I. na ime premije za osiguranje predmetnog vozila uplatio 7.064,71 KM, prvostepeni sud je zaključio, da je do ovog iznosa osnovan kompenzacioni prigovor tuženog, V.I., pa ga stoga obavezao da tužiocu isplati 106.160,45 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 27.1.2011. godine.

Obzirom da je iznos od 113.225,16 KM, po osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine isplaćen V.I., a ne tuženim, S.M. i S.B., to je prvostepeni sud odbio zahtjev tužioca u odnosu na tužene S.M. i S.B.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravni zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Naime, odredbama člana 210. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) je propisano, da kada je neki dio imovine jednog lica prešao na bilo koji način u imovinu nekog drugog lica, a taj prelaz nema svoj osnov u nekom pravnom poslu ili u zakonu, sticalac je dužan da ga vrati, a kad to nije moguće da naknadi vrijednost postignutih koristi.

Kada se ima u vidu: da je na osnovu pravosnažne presude Osnovnog suda u Banjaluci broj P-468/05 od 14.05.2008. godine, a koja presuda je potvrđena presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 011-0-Gž-09 000 020 od 27.02.2009. godine tužilac isplatio tuženom V.I. iznos od 113.225,16 KM; da je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000081 09 Rev od 27.10.2011. godine preinačena presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 011-0-Gž-09 000 020 od 27.02.2009. godine, tako što je odbijen zahtjev N.B. da joj U.o. d.d. S. (sljednik R.o. d.d. S.) isplati 77.093,95 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 12.04.2005. godine, a usvojen protivtužbeni zahtjev U.o. d.d. S. i poništen ugovor o osiguranju PMV „Audi“ A8, reg broj ... zaključen između R. o. d.d. S. i N.B., sa polisom kasko osiguranja broj ... od 03.05.2004. godine, pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da je otpao osnov po kome je tužilac isplatio tuženom, V.I. 113.225,16 KM.

Kod takvog stanja stvari, shodno odredbama člana 210. ZOO, osnovanim se ukazuje zahtjev tužioca da mu tuženi, V.I., isplati iznos od 113.225,16 KM.

Kod činjenice, da je tuženi, V.I. prilikom kasko osiguranja predmetnog vozila uplatio tužiocu premiju u iznosu od 7.064,71 KM, pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da je osnovan kompenzacioni prigovor tuženog, V.I. do iznosa od 7064,71KM.

Stoga se pravilnim ukazuju i odluke nižestepenih sudova kojima je tuženi, V.I. obavezan da tužiocu isplati 106.160,45 KM.

Ovakav zaključak se ne dovodi u pitanje revizionim prigovorima, da se tužilac, kao nesavjesna strana, ne može pozivati na stečeno bez osnova, jer da, kada je zaključio ugovor o kasko osiguranju predmetnog vozila 03.05.2004. godine, nije imao dozvolu za rad, odnosno da je nelegalno obavljao djelatnost osiguranja.

Ovo stoga, što je donošenjem presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000081 09 Rev od 27.10.2011. godine, otpao osnov po kome je tužilac isplatio tuženom V.I. 113.225,16 KM, čime su se stekli uslovi za primjenu člana 210 ZOO.

Kako je presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 118 0 P 000 081 09 Rev od 27.09.2011. godine, poništen ugovor o kasko osiguranju PMV „Audi“ A8, reg broj ...zaključen između R.o. d.d. S. i N.B. broj ... od 03.05.2004. godine, jer je tim ugovorom bilo osigurano ukradeno vozilo, a ne zato što je tužilac nelegalno poslovao, nema sumnje, da se revizionim prigovorima u pogledu nesavjesnosti tužioca, ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost drugostepene presude.

Slijedom datih razloga, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić

